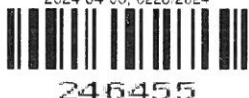


POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W NOWEJ SOLI

Urząd Miasta i Gminy Wschowa
2024-04-08, 6228/2024



67-100 Nowa Sól, ul. Wojska Polskiego 11
tel. (068) 387 24 61, fax (068) 387 47 38
e-mail: psse.nowasol@sanepid.gov.pl
www.gov.pl/web/psse-nowa-sol
ePUAP: /a02em1va72/SkrytkaESP

NIP: 925-150-90-13

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W NOWEJ SOLI

Znak sprawy: HK.903.45.2024

Nowa Sól, dnia 28 marca 2024 r.

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA ORAZ SZACOWANIE
RYZYKA ZDROWOTNEGO KONSUMENTÓW
DLA MIASTA I GMINY WSCHOWA ZA ROK 2023.**

Działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 416), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 537) oraz § 23 ust. 1, 2, 3 pkt 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. poz. 2294), **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli, przedstawia sporządzoną ocenę obszarowej jakości wody dla terenu miasta i gminy Wschowa oraz ocenę szacowania ryzyka zdrowotnego konsumentów.**

1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie miasta i gminy Wschowa woda do spożycia dostarczana jest 9 wodociągów publicznych prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę. Administratorami wodociągów są: Spółka Komunalna Wschowa Sp. z o.o., ul. Daszyńskiego 10, 67-400 Wschowa dla wodociągu publicznego we Wschowie oraz Zakład Usług Wodnych, ul. Nowopolna 5, 67-400 Wschowa dla wodociągów położonych na terenach wiejskich gminy.

Tab. nr 1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia na terenie miasta i gminy Wschowa w 2023 r.

Lp.	Wodociąg	Wielkość produkcji wody w m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Zaopatrywane miejscowości	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów w ciągu roku	Końcowa roczna ocena jakości wody
1	Wschowa	1096,0	13643	Wschowa, Przyczyna Dolna	brak przekroczeń	przydatna do spożycia
2	Kandlewo	394,0	1991	Kandlewo, Konradowo, Jędrzychowice, Kowalewo	brak przekroczeń	przydatna do spożycia
3	Lgiń	167,0	757	Lgiń, Hetmanice	brak przekroczeń	przydatna do spożycia
4	Przyczyna Górna	326,0	1779	Przyczyna Górna, Tylewice, Łysiny, Nowa Wieś, Buczyzna	bakterie grupy coli – 5 dni	przydatna do spożycia

5	Osowa Sień	331,0	1111	Osowa Sień	bakterie grupy coli – 8 dni	przydatna do spożycia
6	Dębowa Łęka	101,0	629	Dębowa Łęka	bakterie grupy coli - 5 dni, ogólna liczba mikroorganizmów w 22 st. C – 4 dni	przydatna do spożycia
7	Wygnańczyce	28,0	163	Wygnańczyce	ogólna liczba mikroorganizmów w 22 st. C – 19 dni	przydatna do spożycia
8	Siedlnica	41,0	856	Siedlnica, Czerlejewo	bakterie grupy coli – 12 dni	przydatna do spożycia
9	Olbrachcice	115,3	475	Olbrachcice, Łęgoń	brak przekroczeń	przydatna do spożycia

Na terenie gminy Wschowa w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli znajdują się ponadto 3 podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w której wykorzystuje się wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia wody. Jest to 1 zakład produkcyjnych z branży spożywczej, 1 ujęcie dla fermy drobiu oraz 1 ujęcie zaopatrujące bazę obozową Związku Harcerstwa Polskiego w miejscowości Wygnańczyce. Obiekty te nie zaopatrują w wodę stałych odbiorców, zaś stacja harcerska eksploatowana jest dodatkowo tylko w sezonie letnim.

2. Nadzór nad jakością wody do spożycia

Pobór próbek wody w ramach kontroli urzędowej odbywał się zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim rocznym harmonogramem badań, z częstotliwością dostosowaną do wielkości produkcji wody oraz ilości odbiorców usług dla ww. ujęć wody. Badania urzędowe wykonywane były przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Gorzowie Wielkopolskim.

Badania laboratoryjne w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody producenta wody realizowane były zgodnie z ustalonymi i zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli harmonogramami poboru próbek wody na rok 2023 przez laboratoria zewnętrzne, akredytowane, posiadające zatwierdzenie organów inspekcji sanitarnej. Badania nadzоровe próbek wody, jak i w ramach kontroli wewnętrznej, wykonywane były z uwzględnieniem wymagań określonych w załącznikach nr 1 do nr 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294) względem zanieczyszczeń, uważanych za wskaźnikowe lub szkodliwe dla zdrowia ludzi, tj. - monitoring kontrolny: parametry fizykochemiczne i organoleptyczne: mętność, barwa, zapach, smak, stężenie jonów wodoru (pH), przewodność elektryczna właściwa, jon amonowy; - parametry mikrobiologiczne: Escherichia coli, bakterie grupy coli.

- monitoring przeglądowy: - parametry fizykochemiczne i organoleptyczne: stężenie jonów wodoru (pH), mętność, barwa, przewodność elektryczna właściwa, smak, zapach, jon amonowy, azotyny, azotany, żelazo, mangan, glin, utlenialność, chlorki, fluorki, miedź, ołów, kadm, nikiel, chrom, siarczany, arsen, selen, antymon, rtęć, bromiany, sól, cyjanki, bor, twardość ogólną, Σ THM, 1,2 dichloroetan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, benzo(a)piren, Σ WWA, Σ pestycydów, benzen, akryloamid, epichlorohydryna, chlorek winylu; - parametry mikrobiologiczne: Escherichia coli, bakterie grupy coli, Enterokoki kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C po 72h.

Badania wody prowadzone były regularnie przez cały miniony rok na całym obszarze zaopatrzenia w wodę produkowaną przez ww. wodociągi publiczne - pobór próbek wody

realizowany był w 18 punktach zgodności zlokalizowanych na sieciach wodociągowych oraz w 9 punktach podających wodę uzdatniona na sieć z danej stacji uzdatniania wody obsługującej ww. wodociągi. Realizując bieżący nadzór sanitarny oraz wewnętrzną kontrolę jakości wody pobrano łącznie 101 próbek wody w stałych punktach monitoringowych, z czego 34 w ramach kontroli urzędowej PPIS w Nowej Soli oraz 67 w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorcy wodociągowego.

Administratorzy w/w wodociągów realizowali bieżące prace konserwacyjno-remontowych nadzorowanych urządzeń wodnych, zarówno w obrębie stacji uzdatniania wody, jak również na sieciach wodociągowych w aspekcie ich m.in. okresowego płukania. Nie były realizowane duże prace remontowo-modernizacyjne nadzorowanych urządzeń wodnych.

3. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia i jej wpływ na zdrowie konsumentów

Podstawą nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest ocena zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w aspekcie zagrożeń zdrowotnych, jakie mogą powodować zanieczyszczenia pojawiające się w wodzie.

Na terenie gminy do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wykorzystywana jest woda z ujęć podziemnych, eksploatowana głównie z utworów czwartorzędowych, które charakteryzują się głównie zwiększoną zawartością związków żelaza i manganu, skutkujących również podwyższoną mętnością. Wody tego typu wymagają najczęściej odżelaziania i odmanganiania. Względem parametrów mikrobiologicznych wody z tych warstw wodonośnych wykazują dużą stabilność względem czystości mikrobiologicznej wody. W odniesieniu do powyższego, woda na terenie miasta i gminy Wschowa uzdatniania jest więc w tradycyjnej technologii, po napowietrzeniu jest filtrowana na złożach filtracyjnych.

Kontrole urzędowe gminnych stacji uzdatniania wody nie wykazały nieprawidłowości, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń wodnych dla w/w wodociągów określono jako dobry. Ujęcie wody we Wschowie, jak i pozostałe gminne stacje uzdatniania wody na terenach wiejskich były sukcesywnie modernizowane, praca urządzeń wodnych usprawniana była poprzez wprowadzanie częściowej ich automatyki pod postacią np. montażu falowników, przepływomierzy itp.

Stan sanitarno-techniczny studni głębinowych stanowiących źródło wody dla gminnych ujęć wody w ujęciu ogólnym również określono jako dobry.

Jakość wody produkowanej przez wodociąg publiczny we Wschowie, Kandlewie, Lginiu oraz Olbrachcicach w ciągu całego roku 2023 odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294), zarówno pod względem parametrów mikrobiologicznych, jak i fizykochemicznych.

W odniesieniu do wodociągu publicznego we Osowej Sieni, Przyczynie Górnej, Dębowej Łęce i Siedlnicy w trakcie analizowanego okresie sprawozdawczego kwestionowana była jakość wody produkowanej przez ww. ujęcia, z uwagi na obecność w niej pojedynczych bakterii grupy coli w ilości poniżej 10 jtk/100 ml w 1 próbce wody dla każdego z ww. wodociągu. Z uwagi na powyższe każdorazowo dla danego wodociągu wszczęte było postępowanie administracyjne w celu poprawy jakości wody. Odbiorcy wody z analizowanych ujęć objęci byli wydaną oceną o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi i wynikającą z tego faktu koniecznością przegotowywania wody do picia i na potrzeby socjalno-bytowe – informacje te podane były stosownym komunikatem, opracowywanym przez PPIS w Nowej Soli i rozdysponowanym przez administratora dla konsumentów wody w wersji elektronicznej, jak również papierowej. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych (głównie dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej) przez administratora ww. wodociągów, tj. Zakład Usług Wodnych we Wschowie uzyskano poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym.

Taki sam tryb postępowania przyjęty był w sytuacji, kiedy dla wodociągu w Wygnańcicach i drugi raz dla Dębowej Łęki stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 st. C. Ww. sytuacje miały jednakże charakter krótkotrwały, incydentalny, wszczęte postępowania administracyjne zostały umorzone.

Pozostałe próbki wody, pobrane zarówno w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody, jak i kontroli wewnętrznej dla ww. wodociągów odpowiadały wymaganiom rozporządzenia, zarówno pod względem parametrów mikrobiologicznym, jak i fizykochemicznych.

Do skażeń mikrobiologicznych może dochodzić wskutek błędów w eksploatacji urządzeń wodnych lub braku dezynfekcji zarówno źródeł wody jak i urządzeń wodociągowych, szczególnie po wystąpieniu awarii. Zanieczyszczenia mikrobiologiczne mogą być spowodowane również zaleganiem wody w sieci wodociągowej w związku ze zmniejszonym rozbiorem wody. Głównym źródłem zanieczyszczenia może być także niewłaściwa gospodarka ściekowa, zwłaszcza na terenach wiejskich. Obecność bakterii grupy coli nie zawsze jednak wiąże się zanieczyszczeniem kałowym wody, gdyż bakterie te występują w środowisku naturalnym, w tym w wodach powierzchniowych oraz w pozostających w ich zasięgu wodach podziemnych. Ich obecność w wodzie wynikać może z różnych źródeł zanieczyszczeń, w tym gleby, roślinności. Bakterie grupy coli (poza *Escherichia coli*) nie są więc specyficznym wskaźnikiem zanieczyszczenia kałowego, jednakże mogą być wskazaniem, że dane ujęcie może być podatne na zanieczyszczenia mikrobiologiczne. Wykrycie bakterii grupy coli w systemie dystrybucji wody świadczyć może o nieprawidłowości na etapie uzdatniania ujmowanej wody, awarii instalacji wodociągowej, ale także rozwijania się biofilmu na powierzchni przewodów lub w osadach w instalacjach wodnych. Bakterie grupy coli mogą pojawić się zatem w wodzie niedostatecznie uzdatnionej lub w wodzie która uległa wtórnemu zanieczyszczeniu po opuszczeniu stacji uzdatniania wody w wyniku rozwoju bakterii w osadach wewnątrz przewodów wodociągowych bądź niewłaściwie eksploatowanej instalacji wewnętrznej budynków (np. mały rozbiór wody). Bakterie te mogą również przedostawać się do systemu dystrybucji wody z gleby lub wód naturalnych poprzez nieszczelności na sieci – nieszczelne zawory, zasuwy, naprawiane odcinki sieci czy przez zwrotne zassanie wody. Wykrywanie bakterii grupy coli w próbkach pobranych bezpośrednio u konsumenta, może być również związane z wewnętrznymi instalacjami wody oraz urządzeniami z nimi związanymi takimi jak baterie kuchenne i zlewy w danym budynku budowlanym.

Małe liczby tych mikroorganizmów mogą czasami występować w zbiornikach wodnych, ale ich obecność, przy braku innych wskaźników zanieczyszczenia kałowego, nie stanowi istotnego zagrożenia dla zdrowia.

Natomiast ogólna liczba mikroorganizmów w 22+2°C po 72 h, uchodzi za wskaźnik mikrobiologiczny, najbardziej przydatny w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji, sygnalizując warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody, tak zwane odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, znaczną zawartość wykorzystywanych przez mikroorganizmy substancji wzrostowych w wodzie, biofilm i inne niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej. Bakterie te nie stwarzają istotnego zagrożenia zdrowia dla konsumentów. Przyjmuje się jednak, że jeśli występują licznie wówczas są wskaźnikiem zanieczyszczenia organicznego.

Powyższa charakterystyka wpisuje się w charakter przekroczenia dotyczącego opisanych powyżej kwestionowanych próbek wody – przekroczenie te nie miały znamion skażenia kałowego, sytuacje miały krótkotrwały, incydentalny charakter, a podjęte działania przyniosły poprawę jakości wody.

W roku 2022 ze wszystkich opisywanych powyżej ujęć wody nie odnotowano zgłoszeń mieszkańców dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

W odniesieniu do przywołanych wcześniej indywidualnego ujęć wody, tj. zakładu produkcyjnego we Wschowie, fermy drobiu, jak i ujęcia obozu harcerskiego w Wygnańcicach

pobrano było łącznie dla tych obiektów w ciągu 2023 roku 11 próbek wody, których wyniki za wyjątkiem jednej próbki spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. poz. 2294).

Dla indywidualnego ujęcia wody Bazy Obozowej ZHP Lubin w miejscowości Wygnańczyce w próbce wody z kontroli wewnętrznej stwierdzono obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22+2°C po 72 h inkubacji na poziomie >300 jtk/1ml wody. Dla ww. indywidualnego ujęcia, wszczęto postępowanie administracyjne, wydano ocenę o warunkowej przydatności wody. Pozostałe próbki odpowiadały wymaganiom rozporządzenia względem parametrów mikrobiologicznych, jak i fizykochemicznych. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych przez zarządcę ujęcia, na podstawie wyników badań próbki wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej wydana została ocena o przywróceniu przydatności wody do spożycia. Postępowania administracyjne zostało umorzone. Zaznaczyć należy ponadto, iż z ww. indywidualnego ujęcia wody korzysta ograniczona ilość osób, w krótkim okresie czasu - uczestnicy obozów harcerskich.

Analizowane ujęcia, za wyjątkiem indywidualnego ujęcia wody dla obozu harcerskiego z racji jego lokalizacji - tereny leśne koło miejscowości Wygnańczyce, stanowić mogą potencjalnie awaryjne źródła zaopatrzenia w wodę, gdyż znajduje się pod stałym nadzorem sanitarnym tutejszego organu, a jakość ujmowanej tam wody jest stale monitorowana i spełnia w/w wymagania.

W roku 2023 we wszystkich wyżej opisanych wodociągach zbiorowego zaopatrzenia, jak i dla indywidualnych ujęć wody nie odnotowano zgłoszeń odbiorców wody dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Tym samym, na podstawie analizy wszystkich wyników badań wody i wydanych bieżących ocen jakości wody w trakcie 2023, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli informuje, że mieszkańcy miasta i gminy Wschowa, **w roku 2023**, za wyjątkiem opisanych krótkotrwałych sytuacji dotyczących kwestionowanych parametrów mikrobiologicznych, korzystali z wody przeznaczonej do spożycia o **jakości odpowiadającej wymaganiom** rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Nowej Soli
mgr Anna Koskowińska

Otrzymują:

- ✓ 1. Burmistrz Miasta i Gminy Wschowa
ul. Rynek 1; 67-400 Wschowa
2. A-a

